

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Кафедра теорії та практики перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стратегії синхронного перекладу

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Факультет романо-германської філології

2021 – 2022

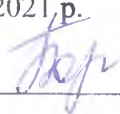
Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни
«Стратегії синхронного перекладу»

Розробник: Гринько О.С. к.філол.н., доцент, доцент кафедри теорії та
практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № 12 від " 17 " червня 2021 р.

Завідувач кафедри
(підпис)

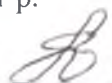

_____

(Матузкова О.П.)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 12 від "18" червня 2021 р.

Голова НМК

_____

(Телецька Т.В.)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

_____

Протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

_____

Протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

(_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, Рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 3 Годин – 90 Залікових модулів – 1 Змістових модулів – 1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	За вибором студента	
	Спеціальність: 035 Філологія		
	Спеціалізація: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		8 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
Самостійна робота			
72 год.		84 год.	
Форма підсумкового контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Стратегії синхронного перекладу» входить до циклу перекладознавчих дисциплін, що формують фахову базу перекладача. Дана програма складена для стислого курсу синхронного перекладу з англійської на українську мову. В межах курсу розглядаються основні стратегії, що застосовуються при синхронному перекладі, та їхнє застосування в залежності від комунікативної ситуації та жанрово-стильових особливостей тексту, що перекладається.

Основною **метою** даної програми є формування загальних та фахових компетентностей у студентів та вироблення навичок синхронного перекладу. Основна мета обумовлює вирішення наступних **завдань**: ознайомлення студентів із загальними вимогами до синхронного перекладу та обладнанням, яке використовується при цьому; етапи підготовки до синхронного перекладу, зокрема, в аспекті застосування певних стратегій; вироблення у студентів практичних навичок синхронного перекладу різножанрових текстів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Загальні компетентності:

- ЗК 1** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3** Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.
- ЗК 4** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 6** Здатність спілкуватися іноземними мовами.
- ЗК 7** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 9** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 10** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 12** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 13** Здатність ідентифікувати і вживати різні способи спілкування з представниками інших лінгвокультур.

Фахові компетентності:

ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7 Здатність розуміти спеціальну термінологію в галузі сучасної освіти та вільно нею послуговуватися.

ФК 8 Усвідомлення ролі емоційно-експресивних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату комунікації та перекладу.

ФК 9 Здатність вільно користуватися основними перекладознавчими термінами, терміносистемою контрастивної лінгвістики для створення оптимальної стратегії та тактики усного й письмового перекладу та ефективної професійної діяльності.

ФК 11 Здатність до вільного володіння чотирма видами мовленнєвої діяльності (аудіюванням, говорінням, читанням, письмом) як засобами спілкування і як засобами здійснення перекладацької діяльності в різних комунікативних ситуаціях; досконале володіння всіма видами перекладу.

ФК 12 Здатність до опанування лінгвокультурними та лінгвокраїнознавчими знаннями, володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв певної лінгвокультури. Володіння основами риторики та ораторського мистецтва.

ФК 13 Вміння використовувати Інтернет-ресурси для збору та поширення міждисциплінарних знань у сфері теорії та практики перекладу, кваліфіковане узагальнення наукових даних, самостійна підготовка публікацій у вітчизняних та зарубіжних виданнях.

ФК 14 Здатність ефективно застосовувати критичне та креативне мислення для реалізації комунікаційних і перекладацьких стратегій.

ФК 15 Здатність до розвитку м'яких навичок, емоційного інтелекту та емпатії для побудови ефективних відносин з іншими, комунікації та визначення свого місця у соціумі.

Програмні результати навчання:

ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку і професійного самовдосконалення.

ПРН 2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі, в тому числі в перекладознавстві.

ПРН 8 Демонструвати вміння здійснювати лінгвостилістичний, передперекладацький та перекладацький аналіз різножанрових текстів для визначення загальної стратегії перекладу залежно від мети перекладу, стилю, жанру, типу тексту та характеру адресата.

ПРН 12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі (зокрема перекладознавства) для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18 Демонструвати прагнення до володіння навичками письмового та усного перекладу, перекладацькими стратегіями, методологією та методикою перекладу, а також психологічними засадами перекладацької діяльності з метою професійного самовдосконалення.

ПРН 19 Демонструвати опанування основними видами перекладу – усного (послідовного, синхронного) та письмового всіх жанрово-стильових різновидів текстів, зокрема на основі сучасних цифрових технологій та з використанням спеціального обладнання.

ПРН 20 Демонструвати володіння м'якими навичками, навичками критичного та креативного мислення та ефективно використовувати їх у професійному спілкуванні та діяльності.

ПРН 21 Виконувати функції посередника між лінгвокультурами країн, мова яких вивчалася, і лінгвокультурою свого народу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Перекладацькі стратегії в синхронному перекладі

Тема 1: Синхронний переклад: загальні положення та основні вимоги.

Тема 2: Базові вправи на вироблення навичок синхронного перекладу.

Тема 3: Мовна компресія як базова стратегія в синхронному перекладі.

Тема 4: Генералізація, конкретизація, інверсія та антонімія при синхронному перекладі.

Тема 5: Перекладацький скоропис при синхронному перекладі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	П	Лаб	сам. роб		Л	П	лаб	сам. роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Змістовий модуль 1: Перекладацькі стратегії в синхронному перекладі										
Тема 1. Синхронний переклад: загальні положення та основні вимоги.	12	2	2		8					
Тема 2. Базові вправи на вироблення навичок синхронного перекладу.	20	2	2		16	30	2			28
Тема 3. Мовна компресія як базова стратегія в синхронному перекладі.	20	2	2		16					
Тема 4. Генералізація, конкретизація, інверсія та антонімія при синхронному перекладі.	18		2		16	30		2		28
Тема 5. Перекладацький скоропис при синхронному перекладі.	20	2	2		16	30		2		28
УСЬОГО	90	8	10		72	90	2	4		84

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Синхронний переклад: загальні положення та основні вимоги (тема 1)	2
2	Базові вправи на вироблення навичок синхронного перекладу (зокрема вірогіднісне прогнозування)(тема 2)	2
3	Мовна компресія як базова стратегія в синхронному перекладі (тема 3)	2
4	Застосування лексичних трансформацій генералізації, конкретизації при синхронному перекладі,	2/2

	антонімічного перекладу та інверсії (тема 4)	
5	Особливості застосування перекладацького скоропису при синхронному перекладі (тема 5)	2/2

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин
1	Становлення та розвиток синхронного перекладу/ Доповідь (тема 1)	8/16
2	Вправи на розвиток навичок синхронного перекладу (ехо-повтор, “відкриті” фрази, парафраз тощо) (тема 2, 3)	32/32
3	Аудіозапис власного тренувального перекладу із застосуванням, у залежності від теми, що розглядається, окремих стратегій та перекладацького скоропису з подальшим самоаналізом (у письмовій формі) (тема 4, 5)	32/36

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

Лекції викладача, пояснення, дискусія, обговорення найскладніших і суперечливих питань, відповіді на питання, робота з основною і додатковою літературою, аналіз текстів оригіналу і перекладу, тренувальні вправи, виконання синхронного перекладу з/ та без елементів УПС, виконання завдань самостійної роботи

11. Методи контролю

Усне опитування, оцінювання завдань самостійної роботи, оцінювання виконання синхронного перекладу, оцінювання доповідей, підсумкове усне опитування.

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

- 1) поточний контроль: за кожне практичне заняття студент отримує максимальну оцінку в 10 балів. Максимальна кількість балів за усі практичні заняття становить 50. Студенти заочного відділення отримують по 25 балів за кожне практичне заняття (50 балів разом).
- 2) Завдання, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінюються в 25 балів: перше завдання – 5 балів, друге та третє – по 10 балів.
- 3) підсумковий контроль: підсумкова робота складається з 2 завдань, кожне з яких оцінюється в 10 балів. Окремо оцінюється використання перекладацького скоропису при перекладі (5 балів). Таким чином, максимальний бал за підсумковий контроль становить 25.

12. Завдання для підсумкового контролю

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді синхронного перекладу запропонованих непідготовлених текстів/частин текстів різних жанрів.

Приклад текстів для синхронного перекладу:

Steve Jobs' 2005 Stanford Commencement Address

<https://www.youtube.com/watch?v=UF8uR6Z6KLc>

What to trust in a "post-truth" world

<https://www.youtube.com/watch?v=rpJx5VLQMxk>

13. Розподіл балів, які отримують студенти Для денної форми

Поточний контроль					Самостійна робота	Підсумковий контроль	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5			
10	10	10	10	10	25	25	100

Для заочної форми

Поточний контроль					Самостійна робота	Підсумковий контроль	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5			
			25	25	25	25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та диференційного заліку	Для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14.Методичне забезпечення

--

15. Рекомендована література

Основна

1. Саприкін С. Чужакін А. Світ усного перекладу. Вінниця: Нова книга, 2011. 224 с.
<https://books.google.com.ua/books?id=ALfoCQAAQBAJ&pg>
2. Швачко С.О. Проблеми синхронного перекладу. Навч. посібник. Вінниця: Вид-во «Фоліант», 2004. 112 с.
<http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index.php?url=/notices/index/IdNotice:348731/Source:default>
3. Nolan J. Interpretation: techniques and exercises. Електронний ресурс. [Режим доступу]: <http://tienganhdhm.com/Images/file/Intepretation-Techniques%20and%20Exercises.pdf>

Додаткова

1. Виссон Л. Практикум по синхронному переводу с русского языка на английский (с аудиоприложением) 3-е издание/ Л.Виссон. М.:Р.Валент, 2002. С. 200.

<https://www.e-reading-lib.com/bookreader.php/137056/praktikum-po-sinhronnomu-perevodu-s-russkogo-yazyka-na.pdf>

2. Малофеева А. Фалалеев А. Упражнения для синхронистов. Вертолёт береговой охраны. М., 2015. 192 с.

http://artlib.osu.ru/web/books/content_all/6566.pdf

3. Малофеева А. Фалалеев А. Упражнения для синхронистов. Умильные мордочки енотов. Серия: Высшая школа перевода. М., 2015. 176 с.

<https://lavkababuin.com/uprazhneniya-dlya-sinhronista-umilbnye-mordochki-enotov-497593/>

4. Мирам Г.Э. Курс синхронного перевода (англо-русская языковая пара) / Геннадий Эдуардович Мирам, Светлана Викторовна Иванова, Петр Владимирович Амплеев. Київ : Ника-Центр, 2007 . 341 с. : табл. + CD-ROM Библиогр.: с.339-341(60 назв.) . На рус., англ. яз. - ISBN 966-521-450-0

<http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index.php?url=/notices/index/IdNotice:488828/Source:default>

Електронні інформаційні ресурси

1. Бабанский А. Инверсия и антонимия: Surfing the Moebius Strip. UTICamp-2019 <https://utic.eu/video/videodoklady/surfing-the-moebius-strip-uticamp-2019>

2. Кушнір К. Синхрон українською: вправи для самовдосконалення. UTIC Webinar-2018. https://webinar.utic.eu/webinar/dmytro_kushnir/

3. Лещинский А. Обзор решений по устному удалённому переводу. <https://2019.utic.eu/video/videodoklady/videoremote-interpreting-solutions-uticamp-16>

4. Лобанов Е. Есть ли альтернатива синхронному переводу? UTICamp-2019 <https://utic.eu/video/videodoklady/whispering-interpreting-uticamp-2019>

5. Мотин М. Давай синхрон! Что смущает тебя? UTICamp-2019 <https://utic.eu/video/videodoklady/lets-interpret>

6. Interpretation training toolbox https://ec.europa.eu/info/education/skills-and-qualifications/develop-your-skills/language-skills/interpretation-training-toolbox_en

7. Interpreter Training Sources. <http://interpreters.free.fr/startingwork.htm>

8. Resources for Interpreters <https://www.cultureandlanguage.net/resources-for-interpreters>